

Επιστολή του Μητροπολίτη Πειραιώς Σεραφεΐμ προς την ΔΙΣ, σχετικά με την προσεχή σύγκληση της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου.

Έν Πειραιεΐ τῆ 2α Μαρτίου 2016
Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Θ Ε Ν
ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεΐμ ἀπέστειλε πρὸς τὴν Διαρκὴ Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν κάτωθι ἐπιστολή, σχετικῶς μὲ τὴν προσεχὴ σύγκληση τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου.
ΕΚ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Ἄριθμ. Πρωτ. 200

Έν Πειραιεΐ τῆ 2α Μαρτίου 2016

Πρὸς Τὴν
Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Ἱ. Γενναδίου 14
115 21 ΑΘΗΝΑΙ

Μακαριώτατε Δέσποτα,
Σεβασμιώτατοι,

Ἐλάβον τὴν ἀπὸ 16ης Φεβρουαρίου 2016 μὲ ἀριθμ. πρωτ.755/16-2-2016, Ὑμετέραν ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας κοινοποιεῖτε εἰς ἐμέ, κεφαλαιωδῶς καὶ συνοπτικῶς, ἅπαντα τὰ ἀφορώντα εἰς τὴν μέλλουσα νὰ συγκληθεῖ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος, ἥτοι εἰς τὴν ἱστορικὴν πορείαν τῆς προετοιμασίας αὐτῆς, τὸν ρόλο καὶ τὴν συμβολὴ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας στὴν τελικὴ διαμόρφωση τῶν προσυνοδικῶν κειμένων, τὴν ὁμόφωνη ἀποδοχὴ αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως, (Σαμπεζὺ 10-17 Ὀκτ. 2015), κατόπιν ἐπικαιροποιήσεως ὀρισμένων ἐξ αὐτῶν, τὴν ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως τῶν Προκαθημένων τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, (Σαμπεζὺ 21-27 Ἰαν. 2016), τοῦ Κανονισμοῦ Ὁργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς συγκληθησομένης Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, ὡς καὶ τὸν καθορισμὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιερατικῶν μελῶν, ποὺ θὰ ἀποτελέσουν τὴν ἀντιπροσωπεῖα τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας στὴν ἐν λόγω Σύνοδο. Ἐν τέλει δὲ προσκαλεῖτε καὶ προτρέπετε «πάντας τοὺς μὴ μετέχοντας εἰς τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς νὰ ἐκφράσουν ἐγγράφως τὰς οἴας ἔχουν ἐπὶ τῶν συγκεκριμένων κειμένων κρίσεις ἢ προτάσεις πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, διὰ νὰ μελετηθοῦν αὗται καὶ νὰ ἀξιοποιηθοῦν κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης συνόδου, διότι διὰ τῶν ὑμετέρων ἐποικοδομητικῶν προτάσεων θὰ καταστῆ ἡχηροτέρα ἢ ἐν τῇ Συνόδῳ φωνὴ τῆς ἡμετέρας ἀντιπροσωπεῖας».

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὴν ὑμετέραν παράκλησιν καὶ προτροπὴν, ἐπιθυμῶ νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν ὑμῶν τὰ ἀκόλουθα:

Α) Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀντιπροσωπεῖας τῶν 24 ἀρχιερατικῶν μελῶν.

Πρόκειται γιὰ ἓνα θέμα, τὸ ὁποῖο ἔχει προκαλέσει σφοδρὲς ἀντιδράσεις στὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα, καὶ τοῦτο διότι, ὅπως θὰ καταδειχθεῖ κατωτέρω, ἡ τοιαύτη ἀντιπροσωπευσις ἀποτελεῖ πρωτοφανῆ καινοτομία, ξένη πρὸς τὴν δισχιλιόχρονη συνοδικὴ παράδοση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας. Ἡ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος ἐπιχειρεῖ κατὰ τρόπο περιέργο, νὰ δικαιολογήσει αὐτὴ τὴν πρωτοφανῆ καινοτομία μὲ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι δῆθεν, κατὰ τὴν «συγκρότησιν καὶ τὴν λειτουργίαν πασῶν τῶν μετὰ τὴν Α΄ Οἰκουμενικῆν Σύνοδον (325) συγκληθεισῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἥτοι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ μητροπολιτικοῦ συστήματος εἰς τὰς σχέσεις τῶν κατὰ

τόπους Ἐκκλησιῶν», «προσεκαλοῦντο πάντοτε μόνον τριμελεῖς ἢ ὀλιγομελεῖς ἀντιπροσωπεῖαι ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας». Καὶ ὅτι «μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πατριαρχικοῦ συστήματος ὑπὸ τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (451), ἦτοι εἰς τὰς Ε΄, ΣΤ΄, καὶ Ζ΄ Οἰκουμενικᾶς Συνόδους, ὀλιγομελεῖς ἦσαν αἱ ἀντιπροσωπεῖαι καὶ τῶν Πατριαρχικῶν θρόνων, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πολυμελεῖ ἀντιπροσωπεῖα ἀρχιερέων τοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, χωρὶς νὰ μειοῦται ἡ ἴση ἀξία τῆς ψήφου τῆς ἀντιπροσωπεῖας ἐκάστου Πατριαρχείου διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀπαραιτήτου ὁμοφροσύνης τῶν Πατριαρχικῶν Θρόνων».

Ἡ Ἐγκύκλιος παρουσιάζει κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη, μία ἐλλιπῆ θεώρηση τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ προβλήματος. Κατ' ἀρχὴν παντελῶς ἀμάρτυρος στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση ἀποτελεῖ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι κατὰ τὰς Συνόδους «προσεκαλοῦντο πάντοτε μόνον τριμελεῖς ἢ ὀλιγομελεῖς ἀντιπροσωπεῖαι ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας». Τὰ ἱστορικὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχουμε στὴ διάθεσή μας σχετικὰ μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν συνοδικῶν μελῶν, ποὺ ἔλαβαν μέρος κατὰ τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, μαρτυροῦν ὄχι ἀντιπροσώπευση, ἀλλὰ τὴν μεγαλύτερη δυνατὴ συμμετοχὴ ἐπισκόπων ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπαρχίες τῆς ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ἐκκλησίας. Ἔτσι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκόπων ποὺ ἔλαβαν μέρος κατὰ τὴν Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο ἦταν 318, κατὰ τὴν Β΄ 150, κατὰ τὴν Γ΄ 200, κατὰ τὴν Δ΄ 630, κατὰ τὴν Ε΄ 165, κατὰ τὴν ΣΤ΄ 289, κατὰ τὴν Πενθέκτη 240, κατὰ τὴν Ζ΄ 367, ἐνῶ κατὰ τὴν Η΄ 383. Ἡ ἀντιπροσώπευση, βεβαίως ἴσχυε, ἀλλὰ μόνον σὲ περίπτωσι ἀδυναμίας κάποιων Ἐπισκόπων, ἢ Πατριαρχῶν νὰ παραβρεθοῦν στὴ Σύνοδο. Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς τῆς Δογματικῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Ἰωάννης Καρμίρης παρατηρεῖ σχετικῶς ὅτι «Αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι ἦσαν μεγάλαι συνελεύσεις ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν ἐξ' ἀπάσης τῆς χριστιανικῆς Οἰκουμένης ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς κοινὴν συνδιάσκεψιν καὶ ἀπόφασιν ἐπὶ σοβαρῶν δογματικῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ἀναφερομένων εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἐκκλησίαν, ὑφ' ἧς ἀνεγνωρίζοντο καὶ ἐγένοντο δεκταὶ αἱ λαμβανόμεναι ἀποφάσεις» (Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Τόμ.1, Ἀθήνα 1960, σέλ. 105-106).

Ἐπίσης ἡ ἀνάπτυξη τοῦ μητροπολιτικοῦ συστήματος οὐδέποτε ἐλειπούργησε οὐσιαστικὰ εἰς βάρος τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος. Καὶ τοῦτο, διότι σύμφωνα μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιολογία, ὁ κάθε ἐπίσκοπος κάθε τοπικῆς Ἐκκλησίας, καὶ τῆς μικρότερης ἀκόμη, ἐκπροσωπεῖ μὲ τὸ ποίμνιό του ἓνα ζωντανὸ μέρος τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀπουσία του ὄχι μόνον τραυματίζει τὴν ὀλοκληρία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ στερεῖ τὴν δυνατότητα νὰ ἐκφρασθεῖ ἀπὸ ὅλους ἢ συνείδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποία φαίνεται ὅτι φοβοῦνται οἱ ὑπεύθυνοι γιὰ τὴν προετοιμασίαν καὶ σύγκλησιν τῆς Συνόδου. Δὲν δικαιολογεῖται ἀπὸ κανένα κριτήριον, οὔτε ποιμαντικόν, οὔτε ἐκκλησιολογικόν ἢ συμμετοχὴ μόνον εἰκοσιπτεσσάρων Ἐπισκόπων ἀπὸ κάθε ἐκκλησία, πρᾶγμα ποὺ προσβάλλει καὶ τὴν ἰσότητά τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ καὶ δημιουργεῖ ἐρωτηματικὰ γιὰ τὰ κριτήρια ἐπιλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, ποὺ θὰ μετάσχουν. Μήπως εἶναι μειωμένης ἐπισκοπικῆς εὐθύνης καὶ ἀξίας οἱ ἐπίσκοποι ποὺ δὲν θὰ μετάσχουν στὴ Σύνοδο καὶ ποῦ ἀποτελοῦν τὴν μεγάλη πλειονότητα στὶς περισσότερες Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες; Ποιὸς γνωρίζει καὶ ποιὸς θὰ μεταφέρει στὴ Σύνοδο τὶς σκέψεις, τὶς ἐκτιμήσεις καὶ τὶς ἀντιδράσεις τῶν ποιμνίων τους; Παρέλκει βεβαίως νὰ τονιστεῖ τὸ γεγονός, ὅτι στὶς Ὁρθόδοξες Συνόδους, ἐκτὸς τῶν ἐπισκόπων συμμετεῖχαν καὶ κληρικοὶ κατωτέρων βαθμῶν, ὅπως Καθηγούμενοι, Ἀρχιμανδρίτες, Ἱερεῖς, Μοναχοί, καθὼς καὶ ὁ πιστὸς λαός. Δὲν θὰ ἦταν καθόλου ὑπερβολὴ νὰ λεχθεῖ ὅτι ἡ ἐπικείμενη Σύνοδος θὰ εἶναι μία Πανορθόδοξη Σύνοδος χωρὶς Ὁρθοδόξους. Εἶναι προφανές ὅτι μὲ τὸν ἀντιπαραδοσιακὸ αὐτὸ τρόπο τῆς δι' ἀντιπροσώπων συγκροτήσεως τῆς Συνόδου ἀποφεύγεται ἡ πιθανότητα κάποιου ἐπίσκοπου νὰ ἀντιδράσῃ σὲ ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ποὺ θὰ εἶναι ἀνατρεπτικῆς τῆς Παραδόσεως, ἢ κάποια Τοπικὴ Ἐκκλησία νὰ ἔχει μεγαλύτερη δύναμη στὴν λήψιν τῶν ἀποφάσεων, λόγω μεγαλύτερου ἀριθμοῦ Ἐπισκόπων.

Β) Ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ὀνομασίας τῆς Συνόδου ὡς Πανορθόδοξου καὶ ὄχι Οἰκουμενικῆς,

τῆς ἀποφάσεως: μία ψῆφος -μία Ἐκκλησία καὶ τῆς ὁμοφωνίας.

Παντελῶς ἀβάσιμο θεωροῦμε ἐπίσης τὸν ἰσχυρισμὸ τοῦ παν. Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, ὅτι δῆθεν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἀδυνατεῖ νὰ συγκαλέσει Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ἀλλὰ μόνο Πανορθόδοξη, διότι δὲν θὰ συμμετέχει σ' αὐτὴν ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ «Ἐκκλησία». Ἡ ἀποκοπὴ τῶν αἰρετικῶν ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἀπομειώνει τὴν καθολικότητά της. Οὐδέποτε στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας οἱ ἅγιοι Πατέρες διανοήθησαν νὰ προσκαλέσουν σὲ Οἰκουμενικὴ Σύνοδο καταδικασμένους ἀπὸ προηγούμενη Οἰκουμενικὴ Σύνοδο αἰρετικούς, γιὰ νὰ παραστοῦν ὡς μέλη, προκειμένου νὰ προσδώσουν οἰκουμενικὸ κύρος στὴν ὑπ' αὐτοὺς συγκροτούμενη Σύνοδο. Γιὰ παράδειγμα οἱ ἅγιοι Πατέρες ποὺ συγκρότησαν τὴν Γ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδο δὲν θεώρησαν ἀναγκαῖο νὰ προσκαλέσουν καὶ τοὺς Ἀρειανούς, γιὰ νὰ παραστοῦν ὡς μέλη τῆς Συνόδου.

Παντελῶς ἀμάρτυρη στὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση καὶ γι' αὐτὸ ἀπαράδεκτη, εἶναι καὶ ἡ ἀπόφαση, ὅτι κάθε Ἐκκλησία διαθέτει μία ψῆφο. Τὸ ὀρθὸν εἶναι ὅτι κάθε ἐπίσκοπος διαθέτει μία ψῆφο καὶ ὄχι κάθε Τοπικὴ Ἐκκλησία. Παραλλήλως καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς ὁμοφωνίας κινεῖται καὶ αὐτὴ μέσα σὲ ἀντιπαραδοσιακὰ πλαίσια. Ἡ παραδοσιακὴ τακτικὴ λήψεως ἀποφάσεων σὲ μία Σύνοδο εἶναι ἡ κανονικὴ ἀρχή, ποὺ ὀρίζει ὅτι «ἡ τῶν πλειόνων ψῆφος κρατεῖται» (ΣΤ' Κανὼν τῆς Ἀ' Ἁγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου).

Κατόπιν αὐτῶν εὐλόγως τίθενται τὰ ἐρωτήματα: Βάσει ποιῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἢ βάσει ποιῶν συνοδικῶν ἀποφάσεων οἱ Προκαθήμενοι τῶν κατὰ τόπους Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὴν Σύναξη, ποὺ πραγματοποιήσαν στὸ Φανάρι, (6-9 Μαρτίου 2014), ἐθεώρησαν ἑαυτοὺς ἀρμοδίους διὰ νὰ λάβουν τὶς ἀνωτέρω καινοφανεῖς καὶ ξένες πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη Παράδοση ἀποφάσεις; Οἱ ἀνωτέρω αὐθαίρετες ἀποφάσεις τῶν Προκαθημένων δὲν ἔρχονται ἄραγε εἰς εὐθεία ἀντίθεση μὲ τὸν ΛΔ' Ἀποστολικὸ Κανόνα ὁ ὁποῖος ὀρίζει: «Τοὺς ἐπίσκοπους ἐκάστου ἔθνους εἰδέναι χρῆ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον καὶ ἡγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλὴν καὶ μηδὲν τί πράττειν περιττὸν ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης... Ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνος ἄνευ τῆς πάντων γνώμης ποιεῖται τί».

B1) Ὡς πρὸς τὸ Προσυνοδικὸ κείμενο μὲ τίτλο «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον».

α) Γενικὲς παρατηρήσεις

Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ Ε' Προσυνοδικὴ Πανορθόδοξη Διάσκεψη ἀπεφάσισε νὰ συνενώσει τὰ δύο θέματα τῶν Α' καὶ Γ' Προσυνοδικῶν Διασκέψεων μὲ τίτλους: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον» καὶ «Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενικὴ Κίνηση» σὲ ἓνα μὲ τίτλο: «Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν Χριστιανικὸν κόσμον». Ἡ Γ' Προσυνοδικὴ κατὰ τὴν μελέτη τῶν ἐν λόγω θεμάτων προχώρησε σὲ κριτικὴ ἀξιολόγηση τῆς μέχρι τότε πορείας τόσο τῶν διμερῶν Θεολογικῶν Διαλόγων μεταξὺ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων, ὅσο καὶ τῆς συμμετοχῆς της στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ τὸ Π.Σ.Ε. Ἡ κριτικὴ αὐτὴ ἀξιολόγηση, ὅπως καὶ ἡ ἀξιολόγηση τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ τὸ Π.Σ.Ε., ἡ ὁποία ὑπῆρχε στὰ κείμενα τῆς Γ' Προσυνοδικῆς, παραδόξως ἀπουσιάζει ἀπὸ τὸ κείμενο τῆς Ε' Προσυνοδικῆς, πράγμα ποὺ ἀποτελεῖ ἓνα σημαντικὸ κενό, γιὰ τὸ ἐν λόγω κείμενο. Εὐλόγως λοιπὸν τίθεται τὸ ἐρώτημα: Δὲν θὰ ἔπρεπε ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, κατὰ τὴν πιὸ ἐπίσημη καὶ κορυφαία αὐτὴ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποία καλεῖται νὰ ἐκφρασθεῖ καὶ νὰ ἀποφανθεῖ συνοδικά, νὰ ἐξετάσει καὶ νὰ ἀξιολογήσει τὴν πορεία τῶν μέχρι τώρα γενομένων Διαλόγων, ὅπως καὶ τὴν συμμετοχὴ της στὸ Π.Σ.Ε.; Πιστεύουμε ὅτι ἡ ἐν λόγω ἐνημέρωση καὶ κριτικὴ ἀξιολόγηση εἶναι ἄκρως ἀπαραίτητη, προκειμένου ἡ Σύνοδος, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐνημερωθεῖ γιὰ τὸ ἀδιέξοδο στὸ ὁποῖο ἔφθασαν οἱ Διάλογοι καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀποφανθεῖ γιὰ τὴν περαιτέρω πορεία τῶν, ἢ τὸν τερματισμὸ των. Ἡ ἀποσιώπησις καὶ ἡ μὴ ἐνημέρωσις, τί ἄλλο μπορεῖ νὰ μαρτυρεῖ, παρὰ τὸ ὅτι κάποιοι φοβοῦνται, μήπως ἡ εἰλικρινὴς καὶ δημόσια παραδοχὴ τῆς ἀποτυχίας τῶν Διαλόγων τινάζει κυριολεκτικὰ

στον άερα όλόκληρη την Οίκουμενική κίνηση και όδηγήσει σε όριστικό τερματισμό των; Μία τέτοια όμως τακτική, κατά την όποία κάποιοι έπιχειρούν να φιμώσουν την άγία και Μεγάλη Σύνοδο και δέν τής έπιτρέπουν να άνταποκριθεί στην ύψιστη άποστολή της και να άποφανθεί κυριαρχικά και ύπεύθυνα, πάνω στο έν λόγω θέμα, μαρτυρεί σεβασμό, ή καταφρόνηση στο Συνοδικό Θεσμό;

Ένα άλλο σημαντικό κενό άποτελεί τó γεγονός, ότι στο έν λόγω κείμενο πουθενά δέν γίνεται λόγος για αίρέσεις και πλάνες, ώσαν αυτές να έπαυσαν να έμφανίζονται στην ίστορία τής Έκκλησίας άπό τοϋ 8ου αιώνας και έντεϋθεν. Όπως είναι γνωστό, βασική και πρωταρχική αίτια συγκλήσεως τών Οίκουμενικών Συνόδων κατά την βυζαντινή περίοδο ύπήρξε ή ανάγκη συνοδικής καταδίκης τών έκάστοτε έμφανιζομένων αίρέσεων. Δέν θα έπρεπε λοιπόν και στην έν λόγω Σύνοδο να έχει πρωταρχική θέση και πρώτη προτεραιότητα ή ανάγκη συνοδικής καταδίκης όλων τών μετά τόν 8ον αιώνα έμφανισθεισών αίρέσεων με έπικεφαλής τόν Παπισμό, έτσι ώστε και ή Σύνοδος αύτή να άποτελεί όντως όργανική συνέχεια τών άρχαίων μεγάλων Συνόδων τής Έκκλησίας μας; Στο έν λόγω Κείμενο, όχι μόνο άπουσιάζει ή παραμικρή άναφορά σε αίρέσεις και πλάνες, αλλά άντίθετα παρουσιάζονται οί αίρετικές διδασκαλίες τών Παπικών, τών Προτεσταντών και τών Μονοφυσιτών ως «παραδεδομένες θεολογικές διαφορές, ή τυχόν νέες διαφοροποιήσεις» (πάρ.11), τις όποίες καλοϋνται ή Όρθοδοξία και έτεροδοξία να ύπερβούν. Πουθενά στο κείμενο δέν έκφράζεται ή άγωνία που είχαν οί άγιοι άπόστολοι και οί άγιοι Πατέρες για τις καταστροφικές συνέπειες τών αίρέσεων, άφοϋ ή αίρεση ως άλλη «γάγγραινα» (Β΄ Τίμ.2,18) και «ναυάγιον περι τήν πίστιν» (Α΄ Τίμ.1,20) παρασύρει ψυχές «πρός την ίδίαν αύτών άπώλειαν» (Β΄ Πετρ.3,16). Οί δέ αίρετικοί χαρακτηρίζονται «ώς λύκοι βαρείς... μη φειδόμενοι τοϋ ποιμνίου» (Πράξ.20,29).

β) Περαιτέρω σχολιασμός τών επί μέρους παραγράφων του ως άνω κειμένου

Πέρα άπό τις παρά πάνω γενικές παρατηρήσεις, τó κείμενο αυτό, όπως εύστοχότατα παρατηροϋν ό καθηγητής τής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης και ό πρώτ. π. Άναστάσιος Γκοτσόπουλος, έφημέριος του Ίεροϋ Ναοϋ Άγίου Νικολάου Πατρών, παρουσιάζει κατά συρροή την θεολογική άσυνέπεια, ή και άντίφαση. Έτσι, τó άρθρο 1 διακηρύσσει την έκκλησιαστική αυτοσυνειδησία τής Όρθόδοξου Έκκλησίας, θεωρώντας αύτήν – πολύ σωστά– ως την «Μία, Άγία, Καθολική και Άποστολική Έκκλησία». Όμως, στο άρθρο 6 παρουσιάζει μία άντιφατική προς τó παραπάνω άρθρο (1) διατύπωση. Σημειώνεται χαρακτηριστικά, ότι «ή Όρθόδοξη Έκκλησία άναγνωρίζει την ίστορικήν ύπαρξιν άλλων Χριστιανικών Έκκλησιών και Όμολογιών μη εύρισκομένων έν κοινωνία μετ' αύτής». Έδώ γεννάται τó εύλογο θεολογικό έρώτημα: Άν ή Έκκλησία είναι «ΜΙΑ», κατά τó Σύμβολο τής Πίστεως και την αυτοσυνειδησία τής Όρθόδοξης Έκκλησίας (Άρθρ. 1), τότε, πώς γίνεται λόγος για άλλες Χριστιανικές Έκκλησίες; Είναι προφανές, ότι αυτές οί άλλες Έκκλησίες είναι έτερόδοξες. Οί έτερόδοξες όμως «Έκκλησίες» δέν μπορούν να κατονομάζονται καθόλου ως «Έκκλησίες» άπό τους Όρθοδόξους, έπειδή δογματικώς θεωρούμενα τά πράγματα δέν μπορεί να γίνεται λόγος για πολλότητα «Έκκλησιών», με διαφορετικά δόγματα και μάλιστα σε πολλά θεολογικά θέματα. Κατά συνέπεια, ένόσω οί «Έκκλησίες» αυτές παραμένουν άμετακίνητες στις κακοδοξίες τής πίστεώς τους, δέν είναι θεολογικά όρθά να τους άναγνωρίζουμε –και μάλιστα θεσμικά– έκκλησιαστικότητα, έκτός της «Μίας, Άγίας, Καθολικής και Άποστολικής Έκκλησίας».

Στο ίδιο άρθρο (6) ύπάρχει και δεϋτερη σοβαρή θεολογική άντίφαση. Στην άρχή τοϋ άρθρου αύτοϋ σημειώνεται τó έξής: «Κατά την όντολογικήν φύσιν τής Έκκλησίας ή ένότης αύτής είναι άδύνατον να διαταραχθή». Στο τέλος, όμως, τοϋ ίδιου άρθρου γράφεται, ότι ή Όρθόδοξος Έκκλησία με την συμμετοχή της στην Οίκουμενική Κίνηση έχει ως «άντικειμενικόν σκοπόν την προλείανσιν τής όδοϋ τής όδηγούσης προς την ένότητα». Έδώ τίθεται τó έρώτημα: Έφόσον ή ένότητα τής Έκκλησίας είναι δεδομένη, τότε τί είδους ένότητα Έκκλησιών άναζητείται στο

πλαίσιο τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως; Μήπως ὑπονοεῖται ἡ ἐπιστροφή τῶν Δυτικῶν χριστιανῶν στή ΜΙΑ καί μόνη Ἐκκλησία; Κάτι τέτοιο ὅμως δέν διαφαίνεται ἀπό τὸ γράμμα καί τὸ πνεῦμα συνόλου τοῦ Κειμένου. Ἀντίθετα, μάλιστα, δίνεται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ὑπάρχει δεδομένη διαίρεση στήν Ἐκκλησία καί οἱ προοπτικές τῶν διαλεγομένων ἀποβλέπουν στήν διασπασθεῖσα ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Θεολογική ἀσάφεια ἐπίσης παρουσιάζουν οἱ ἐκφράσεις «διεστῶτες», καί «ἐγγὺς καί μακρὰν» (§ 4), διότι δέν προσδιορίζεται σέ ποιούς συγκεκριμένα ἀναφέρονται. Ἐπίσης ὁ ὅρος «χριστιανικὲς Ἐκκλησίες καί Ὁμολογίες» (§ 6) χρήζει περαιτέρω ἀναλύσεως, διότι ὅπως εὐλόγως ἐρωτᾷ ὁ Μητροπολίτης Λεμεσοῦ Ἀθανάσιος «ποιά ἡ διαφορά τους καί ποιοὶ στοιχεῖοι τὴν χαρακτηρίζει, ὥστε ἄλλες νὰ ὀνομάζονται Ἐκκλησίες καί ἄλλες Ὁμολογίες; Ποιά εἶναι Ἐκκλησία καί ποιά ἡ αἰρετική καί ποιά ἡ σχισματική ὁμάδα, ἡ ὁμολογία;». Ἄραγε τὸ κείμενο, ἀναφέρεται μόνο στὶς Ὁμολογίες μὲ τὶς ὁποῖες ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία βρίσκεται σὲ διάλογο, (δηλ. Προχαλκηδόνιοι, Ρωμαιοκαθολικοί, Παλαιοκαθολικοί, Λουθηρανοί, Ἀγγλικανοί, Μεταρρυθμισμένοι), ἢ σὲ ὅλες τὶς «Ἐκκλησίες»-μέλη τοῦ Π.Σ.Ε., (περισσότερες ἀπὸ 345, ἀπὸ Νεστοριανούς μέχρι καί Κουάκερους, Στρατὸ τῆς Σωτηρίας, νεοπροτεστάντες, πεντηκοστιανούς, free Churches κότε); Ἡ ἀνεπίτρεπτη αὐτὴ ἔλλειψη προσδιορισμοῦ καί συνεπακόλουθα ἡ γενικότητα καί ἡ ἀσάφεια στὴ διατύπωση αὐτὴ καθιστᾷ συνολικὰ τὸ κείμενο ἰδιαίτερα προβληματικό. Εἶναι ὅμως ἐπιτρεπτὸ σὲ τέτοιου εἴδους ἐπίσημα κείμενα οἱ συντάκτες τοῦ νὰ μὴν τολμοῦν νὰ διατυπώσουν μὲ σαφήνεια τὴν ἐκκλησιολογία ποὺ πρεσβεύουν; Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συντάσσονται κείμενα ποὺ θὰ ἀποτελέσουν πανορθόδοξες ἀποφάσεις ὑψίστου ἐπιπέδου καί νὰ παρουσιάζουν τόσες ἀσάφειες, ἀντιφάσεις καί διφορούμενες ἐκφράσεις ποὺ ἐπιδέχονται πολλαπλὲς ἐρμηνεῖες καί παρερμηνεῖες; Δέν θὰ ἔπρεπε τὰ κείμενα αὐτά, τὰ ὁποῖα πρόκειται στὸ μέλλον νὰ ἀποτελέσουν δογματικὰ μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, νὰ ἔχουν μία κρυστάλλινη καθαρότητα καί διαύγεια νοημάτων καί μία θεολογικὴ πληρότητα, ὥστε νὰ ἀποκλείουν κάθε ἐνδεχόμενο παρερμηνείας;

Στὴν πάρ. 12 ἀναφέρεται: «Εἶναι εὐνόητον ὅτι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν θεολογικῶν Διαλόγων κοινὸς πάντων σκοπὸς εἶναι ἡ τελικὴ ἀποκατάστασις τῆς ἐν τῇ ὀρθῇ πίστει καί ἀγάπῃ ἐνότητος». Ὡστόσο ἡ ὀρθὴ πίστις δέν εἶναι κάτι τὸ ζητούμενο, ἀλλὰ δεδομένο καί ὑφίσταται μόνο στὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία. Ἐπομένως ἡ ὀρθὴ διατύπωση θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι: «Εἶναι εὐνόητον ὅτι κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν θεολογικῶν Διαλόγων κοινὸς πάντων σκοπὸς εἶναι ἡ ἐπιστροφή τῶν ἑτεροδόξων στὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία». Πουθενὰ ὅμως στὸ κείμενο δέν ὑπάρχει πρόσκληση σὲ μετάνοια καί ἐπιστροφή στὴν Ὁρθοδοξία, πρᾶγμα τὸ ὁποῖο δείχνει ὅτι ἡ αἵρεση καί ἡ ὀρθὴ πίστις ἀντιμετωπίζονται ἐπὶ ἴσοις ὅροις καί ὅτι τὸ ζητούμενο γιὰ τοὺς συντάκτες τοῦ κειμένου εἶναι ὄχι ἡ ἐνότητα στὴν Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία ἀλλὰ μία οἰκουμενιστικοῦ, ἢ οὐνιτικοῦ τύπου ἐνότητα τῶν «ἐκκλησιῶν».

Θεολογικὴ σύγχυση προκαλεῖ καί ἡ ἀσάφεια στὸ ἄρθρο 20, τὸ ὁποῖο λέγει: «Αἱ προοπτικαὶ τῶν θεολογικῶν διαλόγων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καί Ὁμολογιῶν προσδιορίζονται πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κανονικῶν κριτηρίων τῆς ἤδη διαμορφωμένης ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως (κανόνες 7 τῆς Β καί 95 τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῶν Συνόδων)». Ὅμως οἱ Ἱεροὶ Κανόνες Β-7 καί ΣΤ-95 δέν ἀναφέρονται στοὺς «θεολογικοὺς διαλόγους», ἢ στὴν «ἀποκατάστασις τῆς ἐνότητος» ὀρισμένων Κοινοτήτων μὲ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ στὸν τρόπο ἔνταξης στὴν Ἐκκλησία, (μὲ τὴν χρῆση τῆς ἀκρίβειας, ἢ τῆς οἰκονομίας), μεμονωμένων αἰρετικῶν, ποὺ μετανοημένοι ἀρνοῦνται τὴν αἵρεση καί ἐπιθυμοῦν νὰ φύγουν ἀπ' αὐτή, ἐντασσόμενοι στὴν Ὁρθοδοξία. Τὸ κείμενο τοῦ ΣΤ-95 (καί τοῦ Β-7) εἶναι ἀπολύτως σαφές: «Τοὺς προστιθεμένους τῇ ὀρθοδοξία, καί τῇ μερίδι τῶν σωζομένων ἀπὸ αἰρετικῶν, δεχόμεθα κατὰ τὴν ὑποτεταγμένην ἀκολουθίαν τὴν καὶ συνήθειαν», καί πιὸ κάτω, «πάντας τοὺς ἀπ' αὐτῶν θέλοντας προστίθεται τῇ ὀρθοδοξία». Ἡ «μερὶς τῶν σωζομένων»

ταυτίζεται με την «Ὁρθοδοξία» καὶ διαφοροποιεῖται καὶ ἀντιδιαστέλλεται ὀξέως πρὸς αὐτὴ «τῶν αἰρετικῶν»! Μὲ ἄλλα λόγια, οἱ αἰρετικοὶ πρὶν ἐνταχθοῦν στὴν Ὁρθοδοξία, ὅσο βρίσκονταν στὴν αἴρεση, δὲν ἀνήκαν στὴ «μερίδα τῶν σωζομένων»! Δηλαδή ἡ Ἐκκλησία, ἀκόμα καὶ σὲ αὐτοὺς τοὺς κανόνες ποὺ ἐκφράζουν τὴν φιλόφρονη κατ' οἰκονομία πράξη τῆς, διακηρύσσει ὅτι ἡ «μερίδα τῶν σωζομένων» ταυτίζεται με «τὴν ὀρθοδοξία» καὶ ὄχι με τοὺς «αἰρετικούς». Δυστυχῶς, τὸ κείμενο, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐπικαλεῖται αὐτοὺς τοὺς I. Κανόνες, ἐν τούτοις πουθενὰ δὲν χαρακτηρίζει, ὅπως εἶδαμε, τὶς ἐκτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας Κοινότητες ὡς «αἰρέσεις».

Πέραν αὐτῶν ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὴν προσεκτικὴ μελέτη τῶν I. Κανόνων ποὺ ἐπικαλεῖται ἡ παραγρ. 20 τοῦ Κειμένου, (B-7 καὶ Στ-95), τὸ μοναδικὸ κριτήριον γιὰ τὴ χορήγηση τῆς οἰκονομίας στὴν εἰσδοχὴ τῶν αἰρετικῶν ποὺ ἔχει ρητὰ καταγραφεῖ στοὺς συγκεκριμένους I. Κανόνες, εἶναι, τουλάχιστον, ἡ τήρηση τοῦ ἀκριβοῦς βαπτιστικοῦ τύπου τῶν τριῶν καταδύσεων καὶ ἀναδύσεων. Εἶναι σαφεῖς οἱ κανόνες: στοὺς Εὐνομιανούς, μία ἀπὸ τὶς ἀρειανικὲς παρατάξεις, δὲν χορηγεῖται ὁ κατ' οἰκονομίαν τρόπος εἰσδοχῆς στὴν Ἐκκλησία (λίβελος, χρίσμα) ποὺ παρέχεται στοὺς λοιποὺς Ἀρειανούς, διότι, ὅπως ἐξηγοῦν οἱ κανόνες B-7 καὶ Στ-95, οἱ Εὐνομιανοὶ εἶναι «οἱ εἰς μίαν κατάδυσιν βαπτιζόμενοι». Ἡ Ἐκκλησία δίνει πολὺ μεγάλη σημασία στὴν ἀκριβῆ τήρηση τῶν τριῶν καταδύσεων. Τὸ καθοριστικὸ ἐρώτημα γιὰ τὴ σημερινὴ πράξη εἶναι: Γιὰ τοὺς Λατίνους, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ἐν Τριδέντῳ Σύνοδό τους (1545-1563) δὲν τηροῦν ὄχι μόνο τὴν τριπλῆ, ἀλλὰ οὔτε καν τὴ μία κατάδυση τῶν Εὐνομιανῶν, καὶ ἀπλῶς βρέχουν τὸ τριχωτὸ μέρος τῆς κεφαλῆς με λίγες σταγόνες νερό, μποροῦμε νὰ ἐπικαλούμαστε τοὺς B-7 καὶ Στ-95 γιὰ νὰ δικαιολογήσουμε σήμερα ὡς γενικὸ κανόνα ἐφαρμοζόμενο σὲ ὅλους τὴν κατ' οἰκονομία πράξη γιὰ τὴν εἰσδοχὴ τους στὴν Ὁρθοδοξία;

Εἶναι λοιπὸν φανερὸ ἀπὸ τὰ παρὰ πάνω ὅτι οἱ συντάκτες τοῦ κειμένου, προκειμένου νὰ υἰοθετήσουν τὴν ἐγκυρότητα τοῦ βαπτίσματος τῶν αἰρετικῶν καὶ νὰ νομοθετήσουν ἔτσι ὡς δόγμα τὴν θεωρία τῆς «βαπτισματικῆς θεολογίας» κατ' ἀπομίμηση τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου, περικόπτουν ὅ,τι δὲν τοὺς βολεύει ἀπὸ τοὺς I. Κανόνες B-7 καὶ Στ-95 καὶ τὸ ὑπόλοιπο τὸ «τραβάνε» γιὰ νὰ τὸ φέρουν στὰ μέτρα τους: πχ. α) ἐπειδὴ ἡ κατ' ἀκρίβεια πράξη τοῦ (ἀνὰ)βαπτισμοῦ ποὺ ἐπιβάλλουν οἱ B-7 καὶ Στ-95 γιὰ τοὺς προσερχόμενους ἀπὸ τὶς περισσότερες αἰρέσεις δὲν τοὺς ἐξυπηρετεῖ, τὴν παραθεωροῦν ἐντελῶς, οὔτε καν τὴν ἀναφέρουν. β) Ἐπειδὴ σύμφωνα με τοὺς κανόνες ἡ τριπλῆ κατάδυση στὸ βάπτισμα εἶναι βασικὸ κριτήριον γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ δὲν βολεύει στοὺς οἰκουμενιστικοὺς σχεδιασμούς, σιωποῦν τελείως. γ) Τὸ ἴδιο κάνουν καὶ με τὶς ἄλλες βασικὲς προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς οἰκονομίας, τὴν ἀπόταξη τῶν αἰρέσεων, τὴν καταδίκη τῶν αἰρεσιάρχων καὶ τὴν ἀποδοχὴ τοῦ συνόλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς πίστεως καὶ διδασκαλίας. Καὶ ἐδῶ τὶς προϋποθέσεις αὐτὲς τὶς περιφρονοῦν. δ) Οἱ κανόνες μιλάνε γιὰ «αἰρέσεις», ὅμως τέτοια ὀρολογία εἶναι «ξένη» στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ δὲν ἐξυπηρετεῖ, ὅποτε τὴν «περικόπτουν». ε) «Ξεχειλώνουν» τὴν οἰκονομία, ὅπως καὶ ὅσο τοὺς βολεύει, γιὰ νὰ τὴ χρησιμοποιήσουν ἐκεῖ ὅπου οὐδέποτε μέχρι σήμερα τὴν ἀξιοποίησε ἡ Θεολογία καὶ ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας!

Τέλος, στὸ ἄρθρο 22 δίδεται ἡ ἐντύπωση, ὅτι ἡ μέλλουσα νὰ συνέλθει Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος προδικάζει τὸ ἀλάθητο τῶν ἀποφάσεών της, ἐπειδὴ θεωρεῖ, ὅτι «ἡ διατήρησις τῆς γνησίας ὀρθοδόξου πίστεως διασφαλίζεται μόνον διὰ τοῦ συνοδικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπετέλει τὸν ἀρμόδιον καὶ ἔσχατον κριτὴν περὶ τῶν θεμάτων τῆς πίστεως». Στὸ ἄρθρο αὐτὸ παραγνωρίζεται τὸ ἱστορικὸ γεγονὸς, ὅτι στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἔσχατο κριτήριον εἶναι ἡ γρηγοροῦσα δογματικὴ συνειδηση τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία στὸ παρελθὸν ἐπεκύρωσε, ἢ θεώρησε ληστρικὲς ἀκόμη καὶ Οἰκουμενικὲς Συνόδους. Τὸ συνοδικὸ σύστημα ἀπὸ μόνον τοῦ δὲν διασφαλίζει μηχανιστικὰ τὴν ὀρθότητα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Αὐτὸ γίνεται μόνον, ὅταν οἱ συνοδικοὶ Ἐπίσκοποι ἔχουν μέσα τοὺς ἐνεργοποιημένον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ τὴν Ὑποστατικὴ Ὁδό, τὸ Χριστὸ δηλαδή, ὅποτε ὡς σὺν-ὀδικοὶ εἶναι στὴν

πράξη και «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατράσι». Ἄς μὴν ξεχνᾶμε ἐπίσης, ὅτι ὁ «συνοδικὸς Θεσμὸς» δὲν εἶναι ὑπόθεση μόνο τῶν Ἐπισκόπων, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας: οἱ λοιποὶ κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ καὶ λαϊκοὶ μπορεῖ νὰ μὴν ἀνήκουν στὸ ἐν στενῇ ἐννοίᾳ συνοδικὸ «Σῶμα», ἐν τούτοις, ἀκριβῶς στὰ πλαίσια τοῦ «συνοδικοῦ θεσμοῦ», καλοῦνται νὰ ἐπικυρώσουν, ἢ νὰ ἀπορρίψουν τὶς ἀποφάσεις καὶ συνεκδοχικὰ ἀκόμα καὶ τὴν ἴδια τὴ Σύνοδο. Αὐτὸ ἔχει ἀποδείξει ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ «συνοδικὸς θεσμὸς» ὡς συμμετοχὴ ὁλόκληρῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὡς ἔκφραση τῆς ἀλάθητης ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως τῆς ἀποτελεῖ τὸν «ἔσχατο κριτὴ περὶ τῶν θεμάτων πίστεως».

Ὁ Ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης προσδιορίζει τὰ κριτήρια ὀρθοδοξίας τῆς Συνόδου: «Σύνοδος τοίνυν οὐ τὸ ἀπλῶς συνάγεσθαι ἱεράρχας τὲ καὶ ἱερεῖς, καν πολλοὶ ὤσιν. Κρείσσων γὰρ εἰς ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, ἢ μύριοι παραβαίνοντες, ἀλλὰ τὸ ἐν ὀνόματι Κυρίου, ἐν τῇ εἰρήνῃ καὶ φυλακῇ τῶν κανόνων». Σὲ ἐπιβεβαίωση τοῦ Στουδιτικοῦ λόγου ἔχουμε στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας πάμπολλες περιπτώσεις ἀπλῶν πιστῶν καὶ μεμονομένων ἁγίων Πατέρων ποὺ ἀγωνίστηκαν μόνοι τους ἐναντίον πατριαρχῶν καὶ ψευτοσυνόδων! Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε τὸν Ἅγιο Μάξιμο τὸν Ὁμολογητὴ, ὁ ὁποῖος ὡς ἀπλὸς μοναχός, ἀγωνίστηκε μόνος του μέχρι θανάτου ὑπὲρ τῆς «γνησίας ὀρθοδόξου πίστεως». Τί νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὸν Ἅγιο Μάρκο τὸν Εὐγενικό, ὁ ὁποῖος ἦρθε σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ ἀλλοτριωμένο «συνοδικὸ σύστημα» τῆς ἐποχῆς του καὶ ἀρνήθηκε τὴν κοινωνία μὲ τοὺς Γραικολατίνους «Ὁρθοδόξους», τὸν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοὺς ὁμόφρονές του ἐπισκόπους;

γ) Περὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸ Π.Σ.Ε.

Τὸ κείμενο κάνει ἐκτεταμένη ἀναφορὰ στὸ Π.Σ.Ε. (§§ 16-21) καὶ στὴ συμβολὴ του στὴν Οἰκουμενικὴ Κίνηση μὲ ἔκδηλο ἐνθουσιασμό, ἐπισημαίνοντας ὅτι «αἱ Ὁρθόδοξοι κατὰ τόπους Ἐκκλησῖαι-μέλη τοῦ ΠΣΕ μετέχουν πλήρως καὶ ἰσοτίμως ...καὶ συμβάλλουν δι' ὄλων τῶν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν μέσων εἰς τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν» (§ 17).

Ὡστόσο αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἡ ἐνταξὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὸ Π.Σ.Ε. καὶ ἡ συνύπαρξη καὶ συνεργασία της μὲ τὴν αἵρεση συνιστᾷ παραβίαση τῆς κανονικῆς τάξεώς της καὶ ἀθέτηση τῆς ἐκκλησιολογικῆς αὐτοσυνειδησίας της, συνιστᾷ «μῖξιν ἄμικτον καὶ τέρας ἀλλόκοτον». Ὅπως ἐπισημαίνει ὁ καθηγητὴς Μουρατίδης: «Ἡ ἀλλόκοτος καὶ τερατώδης καὶ καταλυτικὴ τῆς ὀρθοδόξου κανονικῆς τάξεως καὶ ἱερᾶς Παραδόσεως συμμετοχὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὸ Παγκόσμιον Συνοθύλευμα τῶν Αἱρέσεων συνιστᾷ τὴν μεγίστην παγίδα τοῦ Ἀντικειμένου ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, πρὸς διάβρωσιν καὶ ἀποσύνθεσιν τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας...Αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ γεγονὸς τῆς συμμετοχῆς τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸ συνοθύλευμα τῶν αἱρέσεων τοῦ Π.Σ.Ε. προσκρούει «ἂ πριόρι» καὶ ἐξ' ἀπόψεως ἀρχῆς εἰς τεράστια καὶ τουτ' αὐτὸ ἀνυπερβλήτα ἐμπόδια, προερχόμενα ἐξ' αὐτῆς τῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς Ἐκκλησίας, ὡς τῆς Μιᾶς, Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς του Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Διότι ἀλλεπάλληλα καὶ βεβαίως ἀναπάντητα παραμένουν ἐν προκειμένῳ τὰ ἐρωτήματα: Πῶς συμβιβάζεται ἡ ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας διεκδικουμένη ἀποκλειστικὴ ὑπ' αὐτῆς ταύτησις μετὰ τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν συμμετοχὴν αὐτῆς εἰς τὸ Π.Σ.Ε.;...Πῶς εἶναι δυνατόν ἡ μία ἁγία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ νὰ συμμετέχη ὡς μέλος, νὰ ἐντάσσεται μετὰ τῶν ἄλλων αἱρέσεων ἰσοτίμως καὶ ἐκ πολλῶν ἀπόψεων νὰ τίθεται εἰς ἀπίεως μειονεκτικώτεραν θέσιν ἐναντι τῶν αἱρέσεων, εἰς ἓνα κανονισμόν καὶ νὰ ὑποτάσσεται εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς πλειοψηφίας τῶν αἱρετικῶν; Πῶς εἶναι δυνατόν ἡ Μία, Ἁγία Ἐκκλησία νὰ μετέχει ἐνδὸς ὀργανισμοῦ, ἐντὸς του ὁποίου νὰ συνεργάζεται μεθ' αἱρετικῶν, νὰ συμπροσεύχεται μετ' αὐτῶν καὶ νὰ λαμβάνει θέσιν ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν ὡς ἐκπροσώπων τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως εἰς τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ἀνθρωπότητος; Ἡ τὸ ἔτι

χειρόν, νὰ συντάσσωνται θεολογικὰ κείμενα ὑπὸ αἰρετικῶν καὶ ἐν πλήρει σχεδὸν ἀπουσίᾳ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ νὰ ἐκπροσωποῦν τρόπον τινὰ τὰ κείμενα αὐτὰ καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν; Ἔτι πλέον. Πῶς εἶναι δυνατὸν ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία νὰ μετέχει εἰς ἓνα ὄργανισμὸν, ἢ συμμετοχὴ εἰς τὸν ὁποῖον νὰ συνεπάγῃται τὴν ἀλλοτρίωσιν θεμελιώδους δικαιώματος τῆς Μιάς, Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ δηλαδὴ καὶ τῆς ἐπαναφορᾶς τῶν αἰρετικῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐξ' ἧς ἀπεσχίσθησαν, δεδομένου ὅτι ὡς γνωστὸν, βασικὴ ὑποχρέωσις τῶν μετεχουσῶν εἰς τὸ Π.Σ.Ε. «Ἐκκλησιῶν» εἶναι καὶ ἡ μὴ ἄσκησις προσηλυτισμοῦ; Τέλος δέον ἰδιαίτερος νὰ ὑπογραμμισθῇ τὸ γεγονὸς, ὅτι διὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς εἰς τὸ Π.Σ.Ε. ἡ Ὁρθόδοξία παρητήθη κατ' οὐσίαν τῆς οἰκουμενικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς ὑπὲρ τοῦ Π.Σ.Ε., ὅπερ καὶ κατὰ τὴν γνώμην μου συνιστᾷ τὸ μέγιστον καὶ πλέον ὀδυνηρὸν πλήγμα κατὰ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον εἶναι κεκλημένη νὰ ἐπιτελέσῃ ἐν μέσῳ τοῦ συγχρόνου κόσμου». Πάνω στὸ ἴδιο θέμα ὁ ἅγιος Ἰουστίνος Πόποβιτς παρατηρεῖ: «Ἦτο ἄραγε ἀπαραίτητον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, αὐτὸ τὸ πανάχραντον Θεανθρώπινον σῶμα καὶ ὄργανισμὸς τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ, νὰ ταπεινωθεῖ τόσον τερατωδῶς, ὥστε οἱ ἀντιπρόσωποί της θεολόγοι, ἀκόμη καὶ ἱεράρχαι, νὰ ἐπιζητοῦν τὴν ὀργανικὴν μετοχὴν καὶ συμπερίληψιν εἰς τὸ Π.Σ.Ε.; Ἀλλοίμονον, ἀνήκουστος προδοσία».

Γίνεται ἐπίσης λόγος στὸ κείμενο γιὰ «μαρτυρία τῆς ἀληθείας» (§ 17). Ὡστόσο τὰ γεγονότα μαρτυροῦν τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο. Στὸν ὄργανισμὸν τοῦ Π.Σ.Ε. στὸν ὁποῖο δεσπάζει ἀσφυκτικὰ ὁ Προτεσταντισμὸς ἀπὸ ἀριθμητικῆς πλευρᾶς, οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίες εἶναι ἀδύνατον ὅπως εἶναι ἐπόμενο, νὰ ἔχουν τὸν ἔλεγχο τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ἀποφάσεών του. Σύντομα διαπιστώθηκε στοὺς διαλόγους καὶ στὰ παγκόσμια οἰκουμενιστικὰ συνέδρια, τὸ ἀμετακίνητό της γνώμης καὶ ἡ πεισματώδης ἐπιμονή τους στὶς ποικίλλες αἰρετικές τους διδασκαλίες. Ἡ στάση τῶν Ὁρθοδόξων ἀντιπροσώπων στὰ πρῶτα συνέδριά του ἦταν πράγματι ὁμολογιακὴ. Τὰ πράγματα ὅμως στὴν συνέχεια ἄλλαξαν. Ἡ ἀρχικὴ δυνατότητα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν νὰ διακηρύσσουν μὲ κοινὴ δήλωσι, ὅτι μόνον ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἀπαγορεύτηκε μετὰ τὴν Γ' Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Π.Σ.Ε. στὸ Νέο Δελχί τὸ 1961, καὶ ἐπιβλήθηκε ἡ ἄποψη νὰ συντάσσονται καὶ νὰ ὑπογράφονται κείμενα κοινῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ Ὁρθοδόξους καὶ Προτεστάντες. Προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ προβληματικὴ κατάσταση ἀνάμεσα στὸ Π.Σ.Ε. καὶ τοὺς Ὁρθοδόξους ἔγινε πιὸ αἰσθητὴ στὰ παγκόσμια οἰκουμενιστικὰ συνέδρια τοῦ San Antonio (Μάϊος 1989) καὶ τῆς Seoul (Μάρτιος 1990). Κυρίως ὅμως στὴν ἑβδομῆ Γενικὴ Συνέλευσις στὴν Camrerra τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1991, ὅπου διαφάνηκε ξεκάθαρα ἡ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετη προσέγγισις τοῦ Τριαδολογικοῦ δόγματος καὶ κυρίως τῆς διδασκαλίας περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀνάμεσα στὴν Ὁρθόδοξον Παράδοσιν καὶ σὲ ἐπικρατοῦσας τάσεις ἐντὸς τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου...Ἐπίσης ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων στὴ λήψιν ἀποφάσεων ἐντὸς τοῦ Π.Σ.Ε., ἔστω καὶ ἂν ἀναβαθμίστηκε μετὰ τὸ 2002, ἦταν περορισμένη καὶ στὴν οὐσίαν ἀδύναμη νὰ ἐπηρεάσῃ τὶς κατευθυντήριες γραμμὰς καὶ ἀποφάσεις ἐπὶ οὐσιαστικῶν θεμάτων, ἐξ' αἰτίας τῆς πληθώρας τῶν ψήφων ποὺ κατεῖχαν, ἀλλὰ καὶ κατέχουν οἱ διάφορες προτεσταντικὲς ὁμάδες-μέλη. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ συζητοῦνταν θέματα ἄσχετα πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον προβληματικὴν. Σὲ κάθε ὅμως περίπτωσιν αὐτὸ ποὺ κατὰ κύριον λόγον ἀμφισβητεῖται εἶναι ἡ ὑπαρξὴ ἀποτελεσμάτων ὕστερα ἀπὸ πολύχρονη συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων στὸ Π.Σ.Ε. Τὸν ἀρχικὸ ἐνθουσιασμὸν μεγάλων Ὁρθοδόξων Θεολόγων, ποὺ ἐκπροσώπησαν τὴν Ὁρθόδοξίαν στὸ Π.Σ.Ε. γιὰ τὴν ἐνδεχόμενη δυνατότητα ὀρθοδόξου μαρτυρίας, ἀρχίζει σιγὰ σιγὰ νὰ διαδέχεται δισταγμὸς, ἀπογοήτευσις καὶ ἐπιφυλακτικότης. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἐτόλμησαν νὰ ἐκφράσουν τὴν διαφωνίαν τους μὲ τὴν οἰκοῦμε-νιστικὴν γραμμὴν τοῦ Φαναρίου, ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τοὺς διαλόγους, ἢ παραιτήθηκαν ἀπὸ μόνοι τους. Ὅπως σημειώνει ὁ καθηγητὴς π. Γεώργιος Μεταλληνός: «Ἡ παραίτησις τοῦ (καθηγητοῦ) Ἰωάννη Καρμίρη καὶ ἄλλων καθηγητῶν (Μ. Φαράντος, Στύλ. Παπαδόπουλος κ.α.) ἀπὸ τοὺς Διαλόγους,

ἀλλὰ καὶ ἡ στάση πολλῶν καθηγητῶν ἀπέναντί τους λέγουν πολλά». Σὲ ἄλλο σημεῖο παρατηρεῖ: «Ἄντὶ ἡ Ὁρθόδοξία νὰ ἐπηρεάζει σωτηριολογικὰ τὸν μὴ Ὁρθόδοξο κόσμο, ἐφθάσαμε στὴν ἀποδοχὴ στὴν πράξη τῆς ‘βαπτισματικῆς Θεολογίας’, τῆς ‘Θεολογίας τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν’ (πρβλ. συμφωνίας Balamand 1993), τῆς ‘κοινῆς διακονίας’ τῆς ‘διευρυμένης Ἐκκλησίας’ καὶ τοῦ ‘πολιτιστικοῦ πλουραλισμοῦ’, ὅπως ὀρθότατα ἔχει ἐπισημανθεῖ...ὁ Οἰκουμενισμὸς σ’ ὅλες τὶς διαστάσεις καὶ ἐκδοχὰς τοῦ ἔχει ἀποβεῖ ἀληθινὴ βαβυλώνιος αἰχμαλωσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὄλων τῶν τοπικῶν ἡγεσιῶν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, μὲ ἐλάχιστες ἐξαιρέσεις, ποὺ δέχονται ὅμως ἀφόρητη πίεση. Ἡ καύχησις καὶ ὁ αὐτοθαυμασμὸς τῶν οἰκουμενιστῶν μας γιὰ μίαν δῆθεν νέα ἐποχὴ ποὺ ἄνοιξε τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο μὲ τὶς πατριαρχικὰς ἐγκυκλίους τῶν ἐτῶν 1902, 1904, καὶ 1920, δὲν δικαιώνονται, διότι ‘αὐτὸ ποὺ κατορθώθηκε εἶναι νὰ νομιμοποιήσουμε τὶς αἰρέσεις καὶ τὰ σχίσματα τοῦ Παπισμοῦ καὶ τοῦ Προτεσταντισμοῦ’». Σχετικὰ μὲ τὴν στάση τοῦ π. Γεώργιου Φλωρόφσκυ παρατηρεῖ: «Ἡ στάση τοῦ π. Γεώργιου Φλωρόφσκυ, ἔναντί του Π.Σ.Ἐ ἦταν ἰδιαιτέρως πατερικὴ καὶ ἀγιογραφικὴ. Συνεχῶς ἐπέμενε στὴν ἐπιστροφὴ στὴν ἀγία Γραφὴ μέσω τῆς πατερικῆς παραδόσεως. Γι’ αὐτὸ καὶ ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ ἡγετικὰς θέσεις τοῦ ΠΣΕ καὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως». Ὁ καθηγητὴς τῆς Πατρολογίας Στύλ. Παπαδόπουλος ἐπισημαίνει μὲ ἀπογοήτευση: «Οἱ διάλογοι: αὐτονόητοι, ἀναποτελεσματικοὶ καὶ προβληματικοί». Σὲ ἄλλο σημεῖο τῶν διαπιστώσεων του σχετικὰ μὲ τοὺς Διαλόγους παρατηρεῖ: «Δὲν συνέβη μέχρι σήμερα κάποια ὁμολογία νὰ ἐγκαταλείψει στοιχεῖο τῆς διδασκαλίας τῆς ὡς ἀποτέλεσμα τῶν διαλόγων...Κάποιες ἴσως δευτερεύουσες πρακτικὰς πλευρὰς δυνατόν νὰ δέχθηκαν οἱ ἑταῖροι μας νὰ ἀλλάξουν. Ποτὲ στοιχεῖο τῆς διδασκαλίας τους». Ὁ καθηγητὴς Παν. Τρεμπέλας τὸ 1971 ἐσχολίαζε: «Ἡ ὑπὸ τοὺς σημερινοὺς ὅρους συμμετοχὴ μας εἰς τὸ Π.Σ.Ε. εἶναι ὅλως ἀπαράδεκτος. Ἐὰν δὲν ἐξασφαλιστεῖ, καθ’ οὓς ὅρους αὐτὸς ὁ ἅγιος Χαλκηδόνης καθώρισε, τὸ νὰ φέρωσιν αἱ ἐνέργειαι καὶ ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου τούτου ἐμφανῆ οὐχὶ τὴν προτεσταντικὴν ἀλλὰ τὴν Ὁρθόδοξον σφραγίδα ἐνδείκνυται νὰ ἀποχωρίσωμεν». Ἀποκαλυπτικὰς ὅσο καὶ ὀδυνηρὰς εἶναι ἐπίσης οἱ διαπιστώσεις τοῦ καθηγητοῦ π. Θεοδώρου Ζήση: «Ἡ ὑπερπεντηκονταετῆς παρουσία τῶν Ὁρθόδοξων αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν στὸ Π.Σ.Ε, μέσα στὴν πανσπερμία, στὸ πλῆθος καὶ στὴν θεολογικὴ ἀναρχία καὶ σύγχυσις τῶν προτεσταντικῶν ὁμολογιῶν, συνδεόμενῃ οὕτως ἢ ἄλλως στὴν πράξη, παρὰ τὶς ἀντίθετες διακηρύξεις, μὲ ἐκκλησιολογικὰς παραχωρήσεις, συμβιβασμοὺς καὶ ὑποχωρήσεις, δὲν ἦταν δυνατόν ἀθροιστικὰ καὶ οὐσιαστικὰ νὰ ἔχει τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν προσδοκώμενη καρποφορία. Ἐξαφανιστήκαμε, χαθήκαμε οἱ Ὁρθόδοξοι ἀριθμητικὰ, δὲν εἶχαμε καμιὰ δυνατότητα μὲ τὸν ἐλάχιστο ἀριθμὸ ψήφων ποὺ διαθέταμε νὰ ἐπηρεάσουμε τὶς συζητήσεις καὶ τὶς ἀποφάσεις... Νομιμοποιήσαμε ἐκκλησιολογικὰ μὲ τὴν παρουσία μας τὶς ποικίλες προτεσταντικὰς ὁμάδες καὶ παραφυάδες ὡς ‘ἐκκλησίες’, καὶ ὀδηγήσαμε σὲ εὐτελισμὸ καὶ ξεγύμνωμα τὴν ‘νύμφην Χριστοῦ’, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὁ Χριστὸς ἔχυσε τὸ πανάγιον αὐτοῦ αἷμα, τὴν ἐδόξασε καὶ τὴν λάμπρυνε ὑπὲρ τὸν ἥλιον». Στὴν ἴδια γραμμὴ καὶ στὸ ἴδιο μῆκος κύματος κινοῦνται καὶ οἱ διαπιστώσεις καὶ ἐκτιμήσεις τῶν ἀγιορειτῶν Πατέρων, οἱ ὁποῖοι τόσο σὲ παλαιότερα ὑπομνήματά τους πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ὅσον ἐπίσης καὶ στὸ πρόσφατο τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ ἀγίου Ὁρους, ποὺ ἀπεστάλη τὸν Φεβρουάριον τοῦ 2007, ἐπισημαίνουν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἡ θεολογικὴ ταυτότης τοῦ Π.Σ.Ε. εἶναι προτεσταντικὴ. Ἡ μαρτυρία τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας δὲν γίνεται δεκτὴ στὸ σύνολό της ἀπὸ τὶς προτεσταντικὰς ἐκκλησίας τοῦ Π.Σ.Ε, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν 60ετῆ ἱστορία του καὶ ἀπὸ τὴν πολὺ μακρύτερη ἱστορία τῶν ὀρθόδοξοπροτεσταντικῶν ἐπαφῶν. Ὅλα δείχνουν, ὅτι τὸ ἐπιδιωκόμενον στὸ Π.Σ.Ε. εἶναι ἡ ὁμογενοποίησις τῶν ἐκκλησιῶν μελῶν τοῦ Π.Σ.Ε. μέσω ἐνὸς μακροχρονίου συμφυρμού». Σὲ ἄλλο σημεῖο τοῦ ἀγιορειτικοῦ κειμένου ἐπισημαίνεται: «Τὸ Π.Σ.Ε. ὅπως λειτουργεῖ σήμερα εἶναι ἕνας ὁμογενοποιητικὸς μηχανισμὸς, ποὺ ἀμβλύνει τὸ δογματικὸ αἰσθητήριον καὶ κυοφορεῖ μίαν ἐπιφανειακὴν ἐπικοινωνιακὴν ἐπιφανειακὴν ἐνότητα».

Θετικά επίσης αξιολογείται ή «Δήλωση του Τορόντο» (1950) του Π.Σ.Ε. για την οποία σημειώνεται «ὅτι αἱ ἐκκλησιολογικαὶ προϋποθέσεις τῆς Δηλώσεως τοῦ Toronto (1950), τιτοφορουμένης “Ἡ Ἐκκλησία, αἱ Ἐκκλησίαι καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν” εἶναι κεφαλαιώδους σημασίας διὰ τὴν Ὁρθόδοξον συμμετοχὴν εἰς τὸ Συμβούλιον» (§ 19). Ὡστόσο στὴ δήλωση αὐτῇ (§ 2) τονίζεται ρητῶς ὅτι «οἱ ἐκκλησίες ἀναγνωρίζουν ὅτι τὸ νὰ ἀποτελεῖ κάποιος μέλος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ εἶναι πρὸ περιεκτικὸ ἀπὸ τὸ νὰ ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἴδιας του τῆς ἐκκλησίας». Μπορεῖ νὰ εἶναι ἀποδεκτὸ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιολογία ὅτι ὑπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ του ἑνὸς Ὁρθόδοξου νὰ εἶναι μέλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ μέλος «τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ»; Ἡ ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ» (ὅπως ἐννοεῖται στὸ τὸ Π.Σ.Ε.) ὑφίσταται πάνω ἀπὸ ὅλες τὶς ἐκκλησίες-μέλη τοῦ ΠΣΕ;

Μὲ ἱκανοποίηση ἐκφράζεται στὸ κείμενο ὅτι ἐγκρίθηκε ἡ εἰσήγηση τῆς «Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη συμμετοχὴ στὸ Π.Σ.Ε.» (§ 17). Καὶ ὅμως μὲ τὴν εἰσήγηση τῆς «Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς» μεταξύ ἄλλων ἐγκρίθηκαν καὶ προτάσεις γιὰ «ὁμολογιακὴ κοινὴ προσευχὴ» καὶ «διομολογιακὴ κοινὴ προσευχὴ», ποὺ εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετες στὴν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστικὴ παράδοση καὶ κανονικὴ τάξη, καὶ ἀποβλέπουν νὰ προαγάγουν τὴν ὀρατὴ ἐνότητα τῶν ἐκκλησιῶν-μελῶν του μὲ προτεσταντικὲς ἐκκλησιολογικὲς προϋποθέσεις.

Ἐπίσης τὸ κείμενο αξιολογεῖ θετικὰ τὴ «θεολογικὴ προσφορά» τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ Π.Σ.Ε, γιὰ τὴν ὁποία γράφει: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐπιθυμεῖ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς ‘Πίστις καὶ Τάξις’ καὶ μετ’ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος παρακολουθεῖ τὴν μέχρι τοῦδε θεολογικὴν αὐτῆς προσφοράν. Ἐκτιμᾷ θετικῶς τὰ ὑπ’ αὐτῆς ἐκδοθέντα θεολογικὰ κείμενα, τὴ σπουδαίαν συνεργίαν καὶ ὀρθοδόξων θεολόγων, τὰ ὁποία ἀποτελοῦν ἀξιόλογον βῆμα εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Κίνησιν διὰ τὴν προσέγγισιν τῶν Ἐκκλησιῶν». (§ 21). Ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως ποίων δεομένων καὶ ποίων στοιχείων οἱ συντάκτες τοῦ κειμένου φθάνουν σ’ αὐτὰ τὰ αὐθαίρετα συμπεράσματα; Πῶς μπορεῖ νὰ γίνεταί λόγος γιὰ θετικὴ ἀξιολόγησι, ὅταν γι’ αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ κείμενα ἔχουν διατυπώσῃ κατ’ ἐπανάληψιν πολλὰς Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες σοβαρὰς ἐπιφυλάξεις, ποὺ ἔχουν μάλιστα καταγραφῆ ἀκόμα καὶ στὰ πρακτικὰ τῆς Γ’ Πανορθόδοξης Προσυνοδικῆς Διασκέψεως; Ἀναφέρω ἐνδεικτικὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Τρανσυλβανίας Ἀντωνίου, (Πατριαρχείου Ρουμανίας), στὴν ὡς ἄνω Διάσκεψιν: «Κατὰ τὸ θέρος αὐτὸ (1986), προεδρεύων τῆς συνελεύσεως τοῦ Τμήματος Ἰ τοῦ Π.Σ.Ε, διεπίστωσα ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ ἐπιφυλάξεις διὰ τὸ κείμενον τοῦ Β.Ε.Μ. (Βάπτισμα-Εὐχαριστία-Ἱερωσύνη). Καὶ ἡμεῖς εἰσέτι, ὅτε ἠξιολογήσαμεν τὸ κείμενον τοῦτο ἐν Βοστώνῃ, διεπιστώσαμεν ὅτι ὑπάρχουν εἰσέτι ἀδιευκρίνιστα σημεῖα, ἴδια εἰς τὸν τομέα τῆς Ἱερωσύνης» (Συνοδικὰ ΙΧ, σ. 145). Ἐπίσης ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κυρὸς Χριστόδουλος, ὡς Μητροπολίτης Δημητριάδος, ἐδήλωσε: «ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου ἔχουν γίνεταί καὶ ἀρνητικαὶ κριτικαὶ τοῦ κειμένου τοῦ “Β.Ε.Μ”, ἡ δὲ ἡμετέρα Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἠρνήθη νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν διαδικασίαν τὴν ὁποίαν τὸ Π.Σ.Ε. ἔθεσε, δηλαδὴ νὰ γίνῃ ἀποδοχὴ τοῦ κειμένου αὐτοῦ» (Συνοδικὰ ΙΧ, σ. 150). Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ «ἐκτιμᾷ θετικῶς τὰ ὑπ’ αὐτῆς ἐκδοθέντα θεολογικὰ κείμενα», ὅταν αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ κείμενα εἶναι ἀλλότρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας παράδοσης καὶ γεμάτα ἀπὸ προτεσταντικὲς κακοδοξίαι;

Πέραν αὐτῶν πῶς δικαιολογεῖται στὸ ἐν λόγω κείμενο νὰ μὴν καταδικάζονται ρητῶς, ἀλλὰ νὰ ἀποσιωπῶνται πλεῖστα ὅσα ἐκφυλιστικὰ φαινόμενα τὰ ὁποία συναντοῦμε στὸ Π.Σ.Ε, ὅπως «Λειτουργία τῆς Λίμα», intercommunion, διαθρησκειακὲς συμπροσευχές, χειροτονία γυναικῶν, περιεκτικὴ γλώσσα, ἀποδοχὴ τοῦ σοδομισμού ἀπὸ πολλὰς Ὁμολογίας-μέλη τοῦ Π.Σ.Ε. κ.ο.κ., πρακτικὲς οἱ ὁποῖες εἶναι πρόσφατοι καρποὶ τῆς παλαιᾶς προτεσταντικῆς ἐκκλησιολογικῆς ρίζας; Περιποιεῖ ἄραγε τιμὴ στὴν Ἐκκλησία μας τέτοια ἀτολμία στὴ διατύπωση τῆς μαρτυρίας τῆς Ὁρθοδοξίας γιὰ τὰ ὅσα ἀνίερα λαμβάνουν χώρα στὸν ἐπίσημο φορῆα τοῦ Προτεσταντισμοῦ, τὸν Π.Σ.Ε; Καὶ πῶς ἔχουν τὴ ἀπαίτησιν οἱ συντάκτες τοῦ κειμένου νὰ δεχθῆ ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ

Θεοῦ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔδωσε καὶ δίδει μέχρι σήμερα μέσα στοὺς κόλπους τοῦ Π.Σ.Ε. τὴν μαρτυρία τῆς Ὁρθοδοξίας, ὅταν αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν μαρτυρία ἀδυνατεῖ νὰ τὴ δώσει καὶ σ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὑψίστη στιγμή τῆς συνοδικῆς ἐκφράσεώς της;

Τί νὰ ποῦμε ἐπίσης καὶ γιὰ τὰ ἐπίσημα κοινὰ κείμενα τῶν Γενικῶν Συνελεύσεων τοῦ Π.Σ.Ε; Περιοριζόμαστε μόνο σὲ ἓνα μικρὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τῆς Θ' Γενικῆς Συνέλευσης στὸ Πόρτο Ἀλλέγκρε (2006) : «Κάθε ἐκκλησία [σ.σ. ὑπὸ τὸν ὄρο «Ἐκκλησία» ἐννοοῦνται καὶ ὅλες οἱ προτεσταντικὲς ὁμάδες ποῦ συμμετέχουν στὸ ΠΣΕ] εἶναι ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ ὄχι ἀπλὰ μέρος της. Κάθε ἐκκλησία εἶναι ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία, ἀλλὰ ὄχι ὀλόκληρη [ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία]. Κάθε ἐκκλησία πληροὶ τὴν καθολικότητά της, ὅταν εὐρίσκεται ἐν κοινωνία μὲ τὶς ἄλλες ἐκκλησίες ... Ἀκόμη καὶ τώρα ποῦ ἡ συμμετοχὴ στὴν ἴδια Εὐχαριστία δὲν εἶναι πάντοτε δυνατὴ, οἱ διηρημένες ἐκκλησίες ἐκφράζουν τὴν [μεταξύ τους] ἀμοιβαία ἐκτίμησι καὶ ὄψεις τῆς καθολικότητος ... Ὁ ἓνας χωρὶς τὸν ἄλλον εἴμαστε πτωχότεροι». Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνηση καὶ δυστυχῶς- καὶ οἱ Ὁρθόδοξοι στὰ πλαίσια τοῦ Π.Σ.Ε, ἀναγνωρίσαμε, μεταξύ ἄλλων, τὴν “καθολικότητα” (=πληρότητα ἀληθείας) τῶν αἰρετικῶν προτεσταντικῶν ὁμάδων καὶ ἐπιπλέον διακηρύξαμε ὅτι ἡ Καθολικότητα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἂν βρίσκεται σὲ κοινωνία μὲ τὶς αἵρέσεις τοῦ Προτεσταντισμοῦ, γιατί χωρὶς αὐτὲς εἴμαστε... «πτωχότεροι»! Ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι αὐτὴ ἡ κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας θέσις ἐδράζεται καὶ στὸ κείμενο Β.Ε.Μ. τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστις καὶ Τάξις», στὸ ὁποῖο ἀμφισβητεῖται ρητὰ ἀκόμα καὶ ἡ «καθολικότης τῆς Εὐχαριστίας» τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ἀποδεκτὴ ἡ intercommunio: «Ἐὰν μία Ἐκκλησία, οἱ λειτουργοὶ καὶ οἱ πιστοὶ αὐτῆς, διαμφισβητοῦν εἰς ἄλλας Ἐκκλησίας, εἰς τοὺς βαπτισθέντας ὑπ' αὐτῶν καὶ εἰς τοὺς λειτουργοὺς τῶν τὸ δικαίωμα νὰ μετέχουν εἰς τὴν Εὐχαριστίαν ἢ νὰ προΐστανται αὐτῆς, ἡ καθολικότης τῆς Εὐχαριστίας καθίσταται ὀλογώτερον ἔκδηλος».

Εἶναι λοιπὸν φανερό, μετὰ ἀπὸ ὅλα ὅσα ἀναφέραμε, ὅτι ἡ εἰκόνα ποῦ μᾶς δίδει τὸ κείμενο σχετικὰ μὲ τὸ Π.Σ.Ε. εἶναι ἐπίπλαστη.

Γ) Ὡς πρὸς τὸ Προσυνοδικὸ κείμενο μὲ τίτλο: «Ἡ ἀποστολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ. Ἡ Συμβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀδελφοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης μεταξύ τῶν λαῶν καὶ ἄρσιν τῶν φυλετικῶν καὶ λοιπῶν διακρίσεων».

Στὸ ἐν λόγω κείμενο τῆς Ε' Προσυνοδικῆς Διασκέψεως, στὴν 5η παράγραφο, (σέλ.3), διασαφίζεται, πῶς ἐννοοῦν καὶ πῶς βλέπουν οἱ συντάκτες τοῦ κειμένου, ὅτι μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθεῖ αὐτὴ ἡ «συμβολὴ» τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας: «Αἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησῖαι καλοῦνται νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν διαθρησκειακὴν συνεννόησιν καὶ συνεργασίαν, [προφανῶς μέσω τῶν Διαθρησκειακῶν Συνεδρίων καὶ Διαλόγων], δι' αὐτῆς δὲ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ φανατισμοῦ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ τοιουτοτρόπως εἰς τὴν συμφιλίωσιν τῶν λαῶν καὶ ἐπικράτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὸν κόσμον πρὸς ἐξυτηρέτησιν τοῦ ἀνθρώπου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκευματος».

Στὸ ἴδιο Κείμενο γίνεται ἐπίσης λόγος περὶ εἰρήνης στὸ Γ' κεφάλαιο μὲ τίτλο: «Περὶ εἰρήνης καὶ δικαιοσύνης» καὶ στὸ Δ' μὲ τίτλο: «Ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀποτροπὴ τοῦ πολέμου». Στὰ παρὰπάνω κεφάλαια γίνεται προσπάθεια νὰ κατανοηθοῦν καὶ νὰ ἐφαρμοσθοῦν οἱ περὶ εἰρήνης βιβλικὲς καὶ πατερικὲς ἀναφορὲς μὲ τὴν κοσμικὴ τους σημασία, προκειμένου ἔτσι νὰ δικαιολογηθεῖ ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας στὴν ἀποτροπὴ τοῦ πολέμου καὶ στὴν ἐδραΐωσιν τῆς παγκόσμιας εἰρήνης. Ὡστόσο ὁ ὅρος «εἰρήνη» ἔχει μέσα στὸν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας χαρισματικὸ περιεχόμενον, ποῦ διαφοροποιεῖται οὐσιαστικὰ ἀπὸ τὴν κοσμικὴ σημασία, ποῦ ἀποδίδεται σ' αὐτόν. Κανεὶς δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι οἱ πόλεμοι, οἱ συγκρούσεις, οἱ αἱματοχυσίαι καὶ οἱ τρομοκρατικὲς ἐνέργειαι δὲν εἶναι σύμφωνες μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅλα αὐτὰ ὅμως εἶναι ἑπακόλουθα τῆς ἁμαρτίας, καὶ τῆς ἀποστασίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ τότε μόνον θὰ

έκλείψουν, όταν ο άνθρωπος επιστρέψει εν μετανοία μέσα στους κόλπους της Έκκλησίας και φυλάξει το θέλημα του Θεού. Η Έκκλησία υποδεικνύει μὲν τὸν τρόπον τῆς θεραπείας τοῦ κακοῦ, δὲν μπορεῖ ὅμως νὰ μεταβληθεῖ σὲ ἕναν ἐγκόσμιο εἰρηνευτικὸ ὄργανισμό, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκλωβιστεῖ σὲ ἐγκόσμιους ρόλους, διότι τότε μοιραία ἐκκοσμικεύεται καὶ ἐκφυλίζεται, χάνει τὴν σωτηριολογικὴ τῆς ἀποστολή. Ἡ Ὁρθόδοξη Έκκλησία εἶναι Θεανθρώπινος Ὁργανισμός, ποῦ σκοπὸ ἔχει νὰ προσλάβει καὶ νὰ θεώσει τὸν κόσμον, καὶ ὄχι νὰ γίνεταί ἡ ἴδια κόσμος. Ἀποστολὴ τῆς Έκκλησίας εἶναι νὰ εἰρηνεύσει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸν Θεό, ποῦ εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση, γιὰ νὰ εἰρηνεύσουν καὶ οἱ ἄνθρωποι στὴ συνέχεια μεταξύ τους. Νὰ προσφέρει τὸν Χριστό, τὸν μόνον εἰρηνοποιόν, ὁ ὁποῖος εἶναι «ἡ εἰρήνη ἡμῶν» (Ἐφ.2,14) κατὰ τὸν ἀπόστολο. Ἐξ ἄλλου καὶ ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς τὴν ἀντιδιαστέλλει ἀπὸ τὴν κοσμικὴ εἰρήνη: «εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν» (Ἰω.14,27). Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες τῆς Έκκλησίας μας οὐδέποτε κατενόησαν τὴν ἀποστολή τους, ὅπως τὴν κατανοοῦν σήμερα οἱ πρωτεργάτες τῶν Διαλόγων. Οὐδέποτε διανοήθηκαν νὰ συμμαχήσουν καὶ νὰ συνεργαστοῦν μὲ ἄλλες θρησκείες καὶ αἵρέσεις γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν μία κοσμικοῦ τύπου παγκόσμια εἰρήνη, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τοὺς παραπάνω λόγους τοῦ Κυρίου.

Ἐπικαλεῖται ἀκόμη τὸ Κείμενο, (Α' κέφ. § 6), τὸ βιβλικὸ χωρίο τοῦ ἀποστόλου Παύλου «Θεοῦ ἐσμέν συνεργοὶ» (Α' Κόρ.3,9) γιὰ νὰ θεμελιώσῃ βιβλικὰ τὴν ἀνάγκη συνεργασίας τῆς Έκκλησίας «μεθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων καλῆς θελήσεως τῶν ἀγαπῶντων τὴν ἀληθῆ εἰρήνην, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπίνης κοινωνίας ἐπὶ τοπικοῦ, ἐθνικοῦ, καὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου». Προφανῶς μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους «καλῆς θελήσεως» συμπεριλαμβάνονται καὶ ἄνθρωποι κάθε θρησκευάτος. Ὡστόσο τὸ παραπάνω χωρίο τοῦ ἀποστόλου τοποθετεῖται καὶ ἐρμηνεύεται μόνο σὲ καθαρὰ ἐκκλησιολογικὰ πλαίσια καὶ οὐδέποτε βεβαίως σὲ πλαίσια διαθρησκειακά. Συνεργασία σὲ διαθρησκειακὸ ἐπίπεδο μὲ βάση τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, οὔτε δυνατὴ εἶναι, οὔτε ἐπιτρεπτή. Διότι πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ συνεργαστοῦμε μὲ τὶς ἄλλες θρησκείες, ποῦ βρίσκονται στὸ σκότος τῆς πλάνης, χωρὶς νὰ προσκρούσωμε τὸν θεόπνευστο λόγο τοῦ ἀποστόλου: «Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Τὶς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; Τὶς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος;» (Β' Κορ. 6,14). Ποιὰ ἐπικοινωνία, καὶ κατὰ συνέπεια, ποιὰς μορφῆς συνεργασία, μπορεῖ νὰ ὑπάρχει μεταξύ τοῦ φωτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ σκότους τῶν διαφόρων αἱρέσεων καὶ θρησκειῶν; Ἀσφαλῶς καμία. Οἱ σημερινοὶ Οἰκουμενιστὲς δυστυχῶς, ἀγνοοῦντες καὶ διαγράφοντες θεληματικὰ τὶς παρὰ πάνω διδασκαλίες τοῦ ἀποστόλου Παύλου καὶ τὶς ἐρμηνείες τῶν ἁγίων Πατέρων, καὶ τὴν ἰδίαν διδασκαλίαν «ζητοῦντες στήσαι», τῆ διδασκαλίᾳ τοῦ Θεοῦ «οὐχ ὑπετάγησαν» (πρβλ. Ρώμ. 10,3). Ὁραματίζονται μία κοσμικοῦ τύπου εἰρήνη μὲ τοὺς αἰρετικούς καὶ ἄλλοθρήσκους, στὴν ὁποία «τὸ νενοσηκῶς» σῶμα τοῦ Παπισμοῦ καὶ τῶν ἄλλων αἱρέσεων καὶ θρησκειῶν δὲν θὰ «ἀποτέμνηται», οὔτε «τὸ στασιάζον» θὰ χωρίζεται, ἀλλὰ θὰ ἐναρμονίζεται μὲ τὸ ὑγιὲς ἐκκλησιαστικὸ σῶμα τῆς Ὁρθοδόξου Έκκλησίας!

Στὴν ἴδια παράγραφο τοῦ ἰδίου κεφαλαίου (Α' κέφ. § 6), μνημονεύεται καὶ ὁ Μακαρισμὸς τοῦ Κυρίου «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοὶ» (Μάτθ.5,9), ὡς «ἐντολὴ Θεοῦ». Ὡστόσο τὸ ἔργο τῶν εἰρηνοποιῶν, τοὺς ὁποίους μακαρίζει ἐδῶ ὁ Κύριος, δὲν ἔχει καμία σχέση μὲ τὶς εἰρηνευτικὲς προσπάθειες ποῦ καταβάλλουν οἱ συμμετέχοντες στὶς Διαθρησκειακὲς Συναντήσεις καὶ Διαλόγους. Οἱ εἰρηνοποιοί, γιὰ τοὺς ὁποίους ἐδῶ ὁμιλεῖ ὁ Κύριος εἶναι οἱ ποιμένες καὶ διδάσκαλοι τῆς Έκκλησίας, οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουν νὰ συμφιλιώσουν τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν Θεόν. Ὁ ἄνθρωπος, ὑποδουλωμένος στὰ πάθη καὶ στὴν ἁμαρτία, εὐρίσκειται σὲ κατάστασι ἐχθρας μὲ τὸν Θεόν καὶ ἔχει ἀνάγκη καταλλαγῆς καὶ συμφιλιώσεως, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τοῦ Παύλου: «Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησώμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ» (Ρωμ.5,10). Ὄταν δὲ ἐπιτευχθῆ αὐτὴ ἡ καταλλαγὴ διὰ τῆς πίστεως, τότε ὁ ἄνθρωπος ἀπολαμβάνει τὸ ἀγαθὸν τῆς εἰρήνης:

«Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», (Ρωμ.5,1). Αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς τὸ ἔργο τῆς καταλλαγῆς ἐπιτυγχάνεται μόνον ἐντὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ποτὲ μέσα στὸν χῶρο τῆς αἵρέσεως, οὔτε βεβαίως σὲ συνεργασία μὲ ἄλλες θρησκείες.

Πέραν τούτου, ἡ εἰρήνη δὲν εἶναι πάντοτε ἐπαινετὴ, οὔτε ὁ πόλεμος πάντοτε κακός. Ὑπάρχει κακὴ εἰρήνη, ὅταν συμβιβάζομαστε μὲ τὴν πλάνη καὶ προδίδουμε τὴν πίστη καὶ καλὸς πόλεμος, γιὰ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖ ὁ ἴδιος ὁ Χριστός: «Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. Ἦλθον γὰρ διχᾶσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ», (Ματθ.10,34-36). Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος σχολιάζει: «Οὐ γὰρ πανταχοῦ ὁμόνοια καλόν. Καὶ ἐπὶ τοῦ πύργου ἐκείνου, (τῆς Βαβέλ), τὴν κακὴν εἰρήνην ἢ καλὴ διαφωνία ἔλυσε καὶ ἐποίησε εἰρήνην».

Στὸ κείμενο γίνεται ἐπίσης λόγος γιὰ «συμφιλίωσιν τῶν λαῶν καὶ ἐπικράτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὸν κόσμον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀνθρώπου». (Α΄ κεφ. § 5). Ἀλλὰ καὶ στοὺς μέχρι τώρα γενομένους Διαλόγους κατὰ κόρον τονίστηκε καὶ προβλήθηκε τὸ ἰδανικὸ τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως καὶ συμφιλίωσης τῶν λαῶν καὶ τῶν θρησκειῶν. Ἡ Ὁρθοδοξία οὐδέποτε ἀρνήθηκε τὴν συνύπαρξη καὶ συμβίωση μὲ ἀνθρώπους διαφορετικῶν πίστεων, ἔχοντας ὑπὲρ ὅσων τῆς τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου Παύλου στὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή, «εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες» (12,18). Ὡστόσο τὸ ἰδανικὸ τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως καθίσταται ἀδύνατο, διότι ἔρχεται σὲ πλήρη ἀντίθεση μὲ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, «εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν», (Ἰω.15,20), ἢ μὲ τὸν λόγον τοῦ ἀποστόλου «πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται», (Β΄ Τίμ.3,14). Εἶναι ἀδύνατον ὁ πιστός, πού πραγματικὰ θέλει νὰ ζήσει τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν, νὰ ἀποφύγει τὸν διωγμὸν καὶ νὰ συμβιώσει εἰρηνικὰ μὲ τὸν κόσμον τῆς ἀπιστίας καὶ τῆς ἀποστασίας, διότι ἓνα τέτοιο ἐνδεχόμενον τὸ ἀπέκλεισε ὁ Χριστός, ὡς νόμο πνευματικόν.

Ἐπισημαίνουμε ἀκόμη τὸ γεγονὸς ὅτι πούθεν τὸ ἐν λόγῳ κείμενον δὲν γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀπαγορεύσεως τῶν συμπροσευχῶν, πράγμα πού δείχνει ὅτι ἔστω καὶ σιωπηρῶς ἐγκρίνονται καὶ προωθοῦνται.

Κατακλείοντες καὶ τὸ ἐν λόγῳ κείμενον τῆς Ε΄ Προσυνοδικῆς, ἐπισημαίνουμε, ὅτι ἡ πείρα τῶν μέχρι τώρα γενομένων Διαλόγων ἀπέδειξε τὴν πλήρη χρεοκοπία τους. Παρὰ τὴν πληθώρα τῶν Διαλόγων αὐτῶν, ὁ ἰσλαμικὸς φανατισμὸς, ὅχι μόνον δὲν καταστέλλεται, ἀλλὰ γιγαντώνεται ὅλο καὶ περισσότερο, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν ἐπὶ πέντε χρόνια πόλεμον στὴ Συρία, τὸν πόλεμον στὸ Ἰράκ καὶ τὰ συνεχῶς αὐξανόμενα κρούσματα τρομοκρατίας, ἀπότοκα τοῦ ἰσλαμικοῦ φανατισμοῦ στὴ Μέση Ἀνατολή καὶ στὴν Βόρειο Ἀφρική, ἀλλὰ καὶ σὲ χῶρες τῆς Εὐρώπης, ὅπως πρόσφατα στὴ Γαλλία, ὅπου δολοφονοῦνται χιλιάδες ἀθῶα θύματα χριστιανῶν ἀπὸ φανατικοὺς Τζιχαντιστὲς μουσουλμάνους.

Γ) Ἡ παρουσία παρατηρητῶν στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος.

Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση τῶν Προκαθημένων (21-28.1.2016) θὰ προσκληθοῦν νὰ παραστοῦν στὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος ἐκπρόσωποι τοῦ Παπισμοῦ, τῶν Μονοφυσιτῶν καὶ ὀρισμένων Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν.

Ὡστόσο ποτὲ στὴ δισχιλιόχρονη ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, στίς Τοπικὲς ἢ σὲ Οἰκουμενικὲς Συνόδους, δὲν ὑπῆρχαν «παρατηρητὲς» ἑτερόδοξοι, πού ἔχουν καταδικαστεῖ ἀπὸ Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση. Μόνο στίς δύο παπικὲς συνόδους τοῦ Βατικανοῦ ἐμφανίστηκε τὸ καθεστῶς τῶν «παρατηρητῶν». Εἶναι ἐπιτρεπτό ὅμως ἡ Πανορθόδοξη Σύνοδος νὰ ἔχει ὡς πρότυπο τὶς παπικὲς πρακτικὲς, μεθόδους καὶ μεθοδεύσεις; Ἡ Πανορθόδοξη Σύνοδος ἀποτελεῖ τὴν ὑψιστὴ φανέρωση καὶ ἔκφραση τῆς ἴδιας τῆς Ἐκκλησίας, ὡς Σώματος Χριστοῦ, καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἐκπέσει σὲ συνέδριο ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων, οὔτε σὲ μία ἀπλή

πανηγυρική έκδηλωση-συνάντηση με κριτήρια και στοχεύσεις «ἐκ τοῦ κόσμου τούτου». Στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας οἱ αἰρετικοὶ ἐκαλοῦντο καὶ παραστοῦν στὶς Συνόδους ὄχι τιμητικὰ ὡς «παρατηρητές», ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀπολογηθοῦν, ἢ νὰ ἐκφράσουν τὴν μετάνοιά τους, καί, ἂν ἐνέμεναν στὴν πλάνη καὶ τὴν αἵρεση, καθαιροῦνταν, ἀναθεματίζονταν, ἐκδιώκονταν τῆς Συνόδου καὶ δὲ συμμετεῖχαν στὴ συνέχεια τῶν ἐργασιῶν τῆς. Ἡ τιμητικὴ παρουσία στὴν Πανορθόδοξο Σύνοδο ὡς «παρατηρητῶν», ἐκπροσώπων αἰρετικῶν Κοινοτήτων καὶ Ὁμολογιῶν ποὺ ἔχουν καταδικαστεῖ ἀπὸ τὴν πατερικὴ συνείδηση καὶ τὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους, νομιμοποιεῖ τὴν πλάνη καὶ τὴν αἵρεση καὶ οὐσιαστικὰ ὑποσκάπτει τὸ κύρος τῆς ἴδιας τῆς Συνόδου. Σύνοδος ἢ ὁποῖα δὲν διαστέλλει «ἀναμέσον βεβήλου καὶ ἀγίου» (Ὅρος τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς), τὴν Ὁρθοδοξία ἀπὸ τὴν αἵρεση, τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν δαιμονικὴ πλάνη, νομιμοποιώντας ἐκκλησιαστικὰ τὴν αἵρεση, δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πραγματικὰ Ὁρθόδοξη, ἀλλὰ ἐκπίπτει σὲ ψευδοσύνοδο.

+ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ